

סוכות

ארבעת המינים

בארבעת המינים יש עם ריח וטעם ויש שרק ריח להם ולא טעם ויש שרק טעם ולא ריח ויש שלא ריח ולא טעם.

כידוע שהם כנגד עם ישראל שיש כאלה שהם ללא מצוות ומעשים טובים וכו' וכשאנו מאחדים את כולם אנו בעצם מראים את סימן האחדות שבעם ישראל אפי' שכאשר בהושענה רבא כאשר הערבה לבדה שהיא ללא טעם וללא ריח אנו חובטים אותה בקרקע.

הגמ' שואלת מדוע לוקחים לזלב בימין ולא אתרוג בימין ונהרי האתרוג יש בו גם ריח וגם טעם והוא יותר חשוב?

ומתרצת הגמ' כיוון שבלזלב מאוגדים שלושה מינים ולכן הוא יותר חשוב.

מסביר הרב צדקה שליט"א שהגמ' שאלה והרי התלמיד חכם יותר חשוב כי יש בו גם תורה וגם מעשים טובים ואם כן האתרוג ילקח בימין?

ותירצה הגמ' כיוון שהלזלב אפי' שהוא לכשעצמו איננו שלם אבל הוא מקרב איתו חלקים בעם ישראל שהם ללא ריח וללא טעם לכן הוא יותר חשוב וזה מה שבעצם אמר יצחק אבינו ע"ה ליעקב כאשר בא להתברך עם בגדי עשיו וירח את ריח בגדיו ויאמר ראה ריח בני כריח השדה אשר ברכו ה' וכי מתי מריחים לאדם את בגדיו? אלא יצחק אבינו ראה שיעקב מקרב את עמי הארץ אלה שיש להם ריח של שדה ונדבק ריחם בבגדיו ולכן אמר וירח את ריח בגדיו ושנזכה להיות מאלו המאגדים בעם ישראל ולא ח"ו מהמפלגים

מקור: הרב צדקה שליט"א